

نمای نزدیک

تیتراژخوانی سینمای ملاقلی پور

به مناسبت سالروزتولد زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور، یکی از مهم‌ترین کارگردان‌های سینمای جنگ و دفاع مقدس، نشستیم و همه ۱۵ فیلم کارنامه او از نینوا در سال ۱۳۶۲ تا میم مثل مادر در سال ۱۳۸۵ را دوباره دیدیم و مرور کردیم و به‌ویژه با تمرکز روی عنوان‌بندی و تیتراژهای آغازین و پایانی فیلم‌ها به عنوان ویتترین و شناسنامه آثار، نکات جالبی یافتیم که خروجی‌اش را در ستون‌ها و قاب‌های این نینوا صفحه ویژه می‌بینید و می‌خوانید. کاش خودش هم زنده بود و باصراحت لوجه و شیرینی کلامش به این کنج‌کاوی و شخم‌زنی آثارش واکنش نشان می‌داد. هرچند می‌دانیم حالا هم نتیجه کار را دیده و چیزی با شوقی و خنده‌نثار ماکرده‌است.

نینوا

فیلم ۳۹ سال پیش و سال ۶۲ ساخته شد اما به جزمحمد برسوزیان که نام او هم در تیتراژ محمود برسوزیان نوشته می‌شود، هیچ بازیگر مهم و چهره‌ای نداشت و بعد‌ها هم هیچ‌کدام از بازیگران دیگر مشهور نشدند. نام قیصر امین‌پور هم با فیلم نینوا گره خورده و شعر «پسنو وصیت‌نامه آلاله‌ها را لعل‌های سرخ پیرپروخ خدا» را در بخشی از فیلم با صدای حسام‌الدین سراج شنیده می‌شود.

پرواز در شب

این فیلم که درینجمین جشنواره فیلم فجر لوح زرین بهترین فیلم و بهترین جلوه‌های ویژه (علی‌رستگار) را به دست آورد و در تیتراژ اول به خانواده معظم شهدا تقدیم شد، براساس خاطره‌ای از شهیدان حمید میانلو و صادق مهدی‌زاده به نگارش درآمد و شکل گرفت. نام آشنای دیگر در تیتراژ هم جمال شورجه‌است که اسمش به‌عنوان طراح صحنه‌ودستیار کارگردان آمده‌است.

افق

جهانبخش سلطانی و سیدجواد هاشمی نقش‌های اصلی فیلم را بازی می‌کنند و صدای صداییگانی چون ایرج ناظریان و جلال مقامی، جذایت شخصیت‌های این دو را افزایش می‌دهد. سکانس مشهور عزاداری شبانه رزمنده‌ها قبل از عملیات باقطعه «بمیرید بمیرید» (با صدای مسعود کرمانی) از صحنه‌های به یادماندنی این فیلم است.

مجنون

مسعود کرمانی که در فیلم افق به‌عنوان خواننده با ملاقلی پور همکاری کرده بود، این بار به‌عنوان نقش اصلی جلوی دوربین این فیلمساز ظاهر می‌شود. کیانوش گرامی سال‌ها قبل از شهرت در بازیگری، اینجادومین حضورش را به‌عنوان بازیگردر نقش راننده تاکسی تجربه می‌کند. علی ملاقلی پور نوجوان هم نقش کوتاهی در فیلم بازی می‌کند.

خسوف

محمدعلی کشاورز مهم‌ترین چهره در میان بازیگران فیلم است و البته بازیگران نام‌آشنای دیگری چون فریبرز عرب‌نیا، فریا کوثری، محمود بصیری و جعفر بزگی هم در کار حضور دارند. بهزاد بهزادپور هم در همکاری با ملاقلی پور، هت‌تریک می‌کند و بعد از این فیلم، بازیگری در سینما را کنار می‌گذارد.

خبر

تا پایان سال آینده صورت می‌گیرد

افزایش سالن‌های سینمایی حوزه هنری به ۴۰۰ سالن

عبدالحمید قره‌داغی، معاون توسعه مدیریت و منابع حوزه هنری گفت: مؤسسه فرهنگی بهمن سبز که متولی بهره‌برداری و توسعه فضاهای سینمایی حوزه هنری در سراسر کشور است در افق چشم‌انداز خود تلاش می‌کند در یک بازه زمانی چهارساله که از سال ۱۳۹۹ به طور جدی شروع شده تا پایان سال ۱۴۰۲ تعداد سالن‌های سینمایی خود در سراسر کشور را به ۴۰۰ سالن برساند.

وی تصریح کرد: همه این سال‌ها به لحاظ استانداردهای پخش و پذیرایی از علاقه‌مندان سینما از کیفیت بالایی برخوردار خواهد بود و در طول انجام طرح‌ها نیز توجه به بهبود کیفیت فضاها در دستور کار مؤسسه بهمن سبزر قرار دارد.

معاون توسعه مدیریت و منابع حوزه هنری کشور با اشاره به آغاز عملیات عمرانی ساخت «پردیس سینمایی آسمان» در

گزارش

بازخوانی اندیشه رسول ملاقلی پور در زادروز این فیلمساز ماندگار

هنرمندی که زخم‌ها را فریاد می‌زد

فیلم بلندش را با نام «نینوا» ساخت و پس از آن وارد سینمای حرفه‌ای شد و با ساخت فیلم‌هایی که جزئی از حافظه تصویری و سینمای بعد از انقلاب اسلامی است، نامش را به‌عنوان یک فیلمساز صاحب‌سبک که تفکر و نگاه ویژه خود را به موضوعات و مفاهیم اجتماعی و سیاسی روزگار داشت، در سینمای ایران ثبت کرد. فیلم‌هایی که در همه آنها ردپای نگاه و شخصیت ملاقلی پور به‌عنوان یک هنرمند خودساخته و دارای خط فکر و سیر شخصیتی مشخص، روشن بود. در سالروز تولد او با اکبر نبوی، منتقد سینما و رسول اولیازاده، هنرمند عکاس که او را از سال‌های جوانی می‌شناسد و سابقه دوستی طولانی با او دارد، گفت‌وگو کرده‌ایم که می‌خوانید:

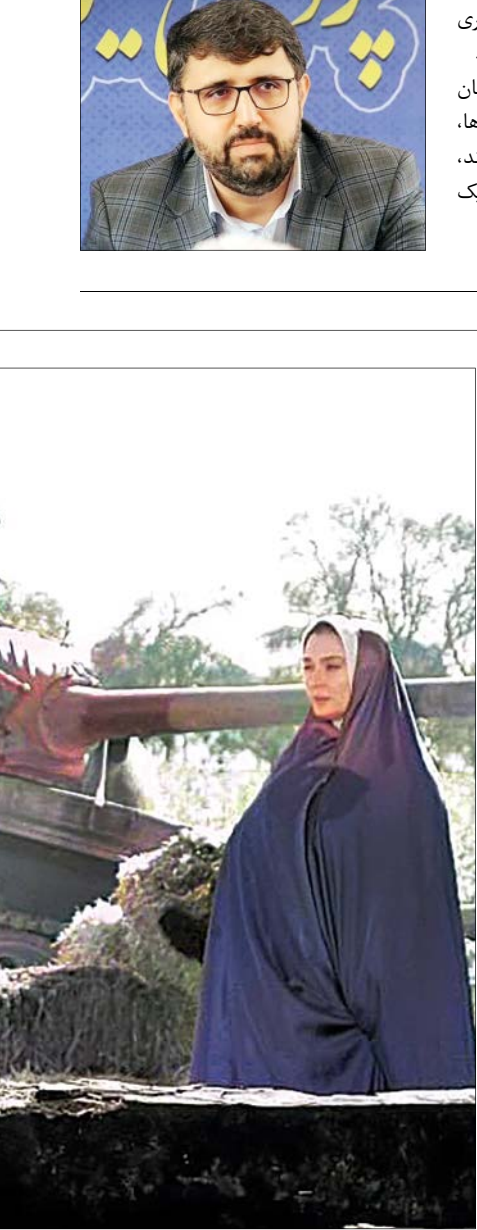
برآیندی می‌رسد: برآیند هنرمندی که با باورهای توحیدی‌اش، نسبت به بسیاری از مسائل اصلی و بنیادین جامعه‌خودش مطلقایی اعتنا نیست و به آن واکنش نشان می‌دهد. او با تاکید بر روحیات ملاقلی پور ادامه می‌دهد: واکنش‌ها هم از جنس شخصیت فردی خودش است، شخصیت فردی کسانی مانند رسول ملاقلی پور به شدت کنش مند و سسته‌بنده است. این جور افراد کنش پذیر و منفعل نیستند! اساسا هنرمند اصیل و واقعی منفعل نیست و ذات هنر کنش مندی است و با کنش پذیری فاصله دارد. در واقع، ما با رسول ملاقلی پوری روبه‌رویم که نسبت به شرایط رستی جامعه‌خودش حساس و به لحاظ شخصیت فردی به شدت کنش مند است و کارنامه‌ای با این ویژگی‌ها از خودش برجای گذاشته است.

عدالت خواهی و آرمان جویی؛ شاخصه مشترک نسل قبل از انقلاب

از اولین فیلم بلندش «نینوا» و پس از آن «بلمی به سوی ساحل» و «پرواز در شب» تا آخرین ساخته‌اش «میم مثل مادر» در همه آنها، دغدغه‌های اجتماعی، انسانی، آرمانی، توحیدی و آن روحیه کنش مند و پرخاش جویانه به شکل برجسته و عریان وجود دارد؛ به‌گونه‌ای که انگار هنرمند طاقث از کف داده و می‌خواهد علیه «وضع موجود» و برای رسیدن به «وضعیت مطلوب» فریاد بزند. گویی نمی‌تواند قالب فیلم را در یک وضعیت نرم و آرام تحمل کند، باید داد بزند و در پلان به پلان فیلم‌هایش این فریاد را به گوش جامعه برساند و هشدار و بیداری‌اش بدهد. تقریباً در همه آثار مرحوم ملاقلی پور چه آثار شاخص و برجسته‌اش در سینمای دفاع مقدس، مانند «سفر به جزایه»، «هیوا»،

بی‌عدالتی پیش از انقلاب به تنگ آمده بودند. خب! رسول ملاقلی پور متعلق به چنین نسلی است و آرمانخواهی و عدالتخواهی به سرشت فردی این گونه آدم‌ها تبدیل شده بود و به همین خاطر است که در همه آثار رسول این عدالتخواهی و آرمان خواهی را می‌توان دید، حتی در آثار ضعیفش مانند «کمکم کن» که به زعم من ضعیف‌ترین اثر رسول است. درباره «نینوا» این را نمی‌گویم چون این فیلم اولین شق او در ساخت یک اثر داستانی بلند است اما «کمکم کن» پس از چندین فیلم شاخص و خوب ساخته شما مد با ذب درآمد. وی در توضیح این‌که چرا پس از ساخت چندین اثر موفق فیلم، ضیفی مانند «کمکم کن» ساخته می‌شود، اینطور می‌گوید: بازی‌گردم به شرایط اجتماعی، یادم هست آن زمان که فیلم ساخته شد و به نمایش درآمد نقدی درباره آن نوشتم که تیترش این بود: «آشفته و پریشان همچون جامعه». بله! جامعه آشفته و پریشان بود، البته این نافی ضعف‌های دراماتیک و تکنیکی فیلم نیست، اما این فیلم نتیجه جامعه آشفته و روحیه هنرمندی به شدت حساس است. رسول فوق‌العاده آدم حساسی بود و نسبت به مسائل کوچک و به ظاهر پیش پا افتاده تا مسائل بزرگ حساسیت نشان می‌داد. او هیچ‌گاه از اطراف خودش غافل نبود، بد نیست خاطره‌ای هم تعریف کنم؛ یک سال به اتفاق ۵۰، ۶۰ نفر از هنرمندان رشته‌های مختلف به میزبانی شهرداری تهران و خانه سینما به مشهد سفر کردیم تا شب بیست‌وسوم ماه مبارک رمضان برای مراسم احیا در حرم امام رضاع) باشیم. آن شب افطار و شام را مهمان سفره‌خانه حضرتی بودیم و زمانی‌که می‌خواستیم وارد شویم صفی طولانی از مردم را دیدیم که منتظر قیش غذا بودند. سر سفره افطار هیچ کدام از ما حواسمان نبود اما رسول حواستش به آدم‌هایی بود که بیرون ایستاده بودند. غذاهای اضافه سر سفره را جمع کرد و غذاهای دست نخورده دیگران را هم برداشت. از او پرسیدم رسول چه کار می‌کنی؟ گفت «اکبر، مردم بیرون ایستاده‌اند و منتظر تبرک غذای حضرتی هستند!» ببینید

بافت تاریخی شهر یزد گفت: این مجتمع فرهنگی، هنری و سینمایی یک الگوی خوب در سطح کشور خواهد بود. وی با تأکید بر این‌که مؤسسه فرهنگی بهمن سبزو سازمان سینمایی حوزه هنری در کنار توجه به توسعه سینماها، موضوع خانواده محور بودن سینما را در دستور کار دارند، گفت: این فضاها برای خانواده ایرانی به لحاظ فرهنگی یک فضای پرنشاط و امن خواهد بود. / فارس

چقدر آدم باید ذهنش متوجه اطرافش باشد و غفلت نکند. این خاطره را به عنوان شاهد مثال آوردم. در «کمکم کن» هم همین طور بود. جامعه وضعی به شدت آشفته و پریشان داشت، حالا رسول به عنوان فیلمسازی دغدغه‌مند، کنش مند و کسی که می‌خواهد نسبت به این وضعیت، اعتراضی را سامان بدهد «کمکم کن» را می‌سازد و اتفاقاً آن را پرشتاب هم می‌سازد. این فیلم را خیلی سریع ساخت؛ گویی زمان بیان مکونات درونی رسول همین الان است و نیاید آن را به تعویق بیندازد و باید همین حالا واکنش نشان بدهد زیرا جامعه درآستانه یک وضعیت جدید است که مناسبات اخلاقی و انسانی به دلیل تغییر ریل‌گذاری کشور در حوزه اقتصاد، فرهنگ و مناسبات انسانی، و به‌ویژه در سال‌های پس از جنگ گرفتار اختلال شده و این اختلال ممکن است در آینده صدمات سنگین ترو سه‌مین‌تری در جامعه برجای بگذارد که البته در حال حاضر هم شاهد بخشی از آن هستیم.

فیلمی اعتراضی برآمده از سال‌های اصلاحات

نبوی ادامه می‌دهد: جامعه ایرانی در طول ماه‌های منتهی به پیروزی انقلاب، یک سال و اندی پس از انقلاب و در مدت زمان هشت سال دفاع مقدس، جامعه‌ای است که در آن یک سری ویژگی‌های اخلاقی و انسانی برجسته همچون ایثار و اخودگذشتگی حضور حیات‌بخش و برانگیزاننده‌ای دارد، دگرخواهی بر فضای اجتماعی و فرهنگی جامعه غلبه دارد و مانند خورشیدی پرفروغ می‌درخشد. اما آهسته‌آهسته با سیاست‌های اقتصادی دولت مرحوم آقای هاشمی این دگرخواهی کم‌رنگ و نقطه مقابلیش یعنی خودخواهی برجسته و پررنگ شد و به نقطه‌ای رسید که امروز همه نگران این وضعیت هستیم، ضمن این‌که مشکلات اقتصادی و معیشتی همچنان سرجای خودش هست. در حالی که شاید همه این مشکلات اقتصادی به شکل سنگین‌تری در طول سال‌های دفاع مقدس هم وجود داشت اما نوع مواجهه توده مردم با آن وضعیت خیلی انسانی‌تر، شریفت‌ر، توحیدی‌تر و متعالی‌تر بود. در این شرایطی که جامعه دچار یک نوع بحران هویت شده «کمکم کن» بازتاب آن دل‌مشغولی‌ها و نگرانی‌های هنرمندی مثل رسول ملاقلی پور است و باز هم تأکید می‌کنم اینها هیچ کدام به معنای نفی ضعف درام و تکنیک در این اثر نیست.

در واکنش به گفته‌های نبوی به این نکته اشاره می‌کنیم که با این‌حال «کمکم کن» در سال‌های آغازین دوران اصلاحات ساخته شده، دوره‌ای که مقدمه‌ای بر گرایش‌ش در امورات فرهنگی هم بوده است. نبوی در واکنش به این‌که تأثیرات سیاسی حاکم بر اتمسفر فرهنگی چطور در این فیلم خودش را نشان داده است، تصریح می‌کند: بی‌گمان تأثیرگذار بود. یک واقعیت روشن و آشکار وجود دارد و آن هم این است که فضای سال ۷۷ با دوران ریاست جمهوری مرحوم هاشمی خیلی متفاوت است. حتماً فضای جامعه به لحاظ سیاسی بازتر شد. در دوران آقای هاشمی

چهره

از «رضا فیاضی»

تقدیر شد

پس از اجرای هنرمندان و اصحاب رسانه، نمایش «کتابخورها» به نویسندگی و کارگردانی اسماعیل رحیمی سروش از رضا فیاضی تقدیر شد.

رضا فیاضی، بازیگر و کارگردان پیشکسوت تئاتر، تلویزیون و سینما پس از دیدن نمایش کتابخورها روی صحنه دعوت شد و پس از تشویق حاضران در سالن گفت: امیدوارم از دیدن نمایش لذت برده باشید و سیاس از این‌که چراغ تئاتر کودک را در سالن‌های مختلف روشن نگه می‌دارید. مطمئناً این حضور شما باعث ارتقای کیفیت آثار تئاتر کودک و نوجوان و حمایت شما باعث رونق مادی و معنوی تئاتر کودک و نوجوان می‌شود. وی به خاطره‌ای از سال‌های دور تئاتر کودک و نوجوان اشاره کرد و گفت: خاطره من از سال ۱۳۶۰ صف‌های طولانی مخاطبان دورتادور سالن مرکز تئاتر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است. حمایت شما باعث می‌شود خانواده تئاتر کودک و نوجوان با انرژی مضاعف هرچه مسئولانه‌تر به تولید آثار هنری خود همت گمارند. نمایش کتابخورها که از ابتدای شهریور برای گروه سنی سه سال به بالا روی صحنه می‌رود با استقبال خوب مخاطبان مواجه شده است. / ایلتنا

سینما

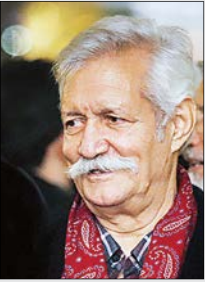
سینما را

انحصاری کرده‌اند

آتش تقی پور، بازیگری پیشکسوت سینما گفت: متأسفانه این قدربه کسانی که کاربلد نیستند، موقعیت فیلمسازی داده‌ایم که نتیجه این شده است. چرا شرایط سینما را انحصاری کرده‌اند که بسیاری از افراد نتوانند کار کنند.

تقی پور درباره وضعیت فعلی سینمای کشور افزود: من سال‌هاست که به جز آثاری که دعوت می‌شوم، سینمانمی‌روم، وضعیت سینمای کشور اسفبار است و متأسفانه هر روز بدتر می‌شود، به راحتی از کاهشی مخاطبان سینما می‌توان به وضعیت آن پی برد. وی در همین رابطه ادامه داد: متأسفانه سینما از لحاظ کیفیت و کمیت حتی نسبت به ده سال گذشته هم افت کرده است، سینما آثار با زمان خود غریبه است، متأسفانه همه چیز انحصاری شده و به جز معدود آثار، هیچ اثر با کیفیتی تولید نمی‌شود. تقی پور پایین آمدن کیفیت آثار را مهم‌ترین دلیل کاهشی مخاطبان دانست و اظهار کرد: این‌که در سینمای کشور سالی حداکثر ۱۰ فیلم خوب وجود داشته باشد، فاجعه است.

وقتی این تعداد تولیدی داریم، چرا کیفیت آثار تا این حد پایین آمده است؟ / میزان

بلمی به سوی ساحل

در این فیلم جنگی، مهیج و ماجراجویانه که دومین فیلم سینمایی ملاقلی پور است، به جز انتقال مفاهیم ارزشی، نظر تماشاگران سینمای بدنه را هم در آن سال‌ها تأمین کرد، نام بازیگرانی چون بهزاد بهزادپور و جعفر دهقان هم به چشم می‌خورد.
اولی بعدا در فیلم‌های مجنون و خسوف هم برای ملاقلی پور بازی کرد و دومی هم با افزایش شهرت، بازی در فیلم‌های جنگی را ادامه داد.
در تیتراژ این فیلم که سال ۶۴ و در بجهوه جنگ ساخته شد، نام دو بازیگر شهید هم به چشم می‌خورد: شهید علیرضا خورش و شهید نامر سواری.

